

DIRVA

TIESOS IEŠKOJIMAS

NUMATYTI RINKIMAI VIETNAME SUKĖLĖ BŪKSTAVIMŲ AMERIKOJE. KAD JŲ PASĖKOJE SUDARYTA VYRIAUSYBĖ GALI PAPRASYTI AMERIKIEČIUS IŠSINĖSDINTI. — TAI PASKATINO AIŠKIAI IŠDĖSTYTI JAV SIEKIUS TAME KRAŠTE, NES IKI ŠIOL DAUGIAU IR GARSIAU ČIA KALBA TIE, KURIE AIŠKINA, KAD JAV TEN NETURINČIOS JOKIO 'BIZNIO'.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Tiesa yra, ar bent turėtų būti, kiekvieno demokratinio režimo pagrindas Melas, kaip sako vokiečiai, turi trumpas kojas — toli su juo nenuėisi. Anksčiau ar vėliau jis turėtų paaiškėti, ypač krašte, kur yra spaudos ir nuomonės laisvė, kur švietimas ir bendras išsilavinimas yra tokio laipsnio, kada su pigia demagogija nekažinką pasieksi. Būtent, konstatuoti kad JAV interesai reikalauja karinio ir politinio, (kuris nemanomas be karinio), laimėjimo. Vietoje to, buvo daug ginčijamasi, ar JAV turi teisę ten kovoti ir kodėl. Užsienio reikalų komisijos pirmininkas Fulbrightas (dem. Ark.) sakėsi negalintis paremti administracijos prašymo pagalbai, jei pradėdama tiekti pagalbą kaip tai atsitiko Vietname, priveda prie karinės intervencijos. Jo nuomone pagalba turėtų būti tiekama per tarptautines organizacijas, o ne abipusiais susitarimais. Atrodo, kad jis, kaip ir jo kolega Morse, sugeroka panieką žiūri į savo krašto interesus, juos paaukodami kažkokiai tarptautinei institucijai, kuri milžiniškai pasaulio gyventojų daugumai kol kas atnešė tik nesivylimą.

Imkime kad ir Vietname vykstantį karą. JAV ten įrodė, kad jos turi tokią tobulą karinę mašiną, jog jos negali to karo fronte pralaimėti. Daugumas užsienio stebėtojų tai konstatuoja, bet taip pat dažnai priduria, kad tą karą neįmanoma laimėti politiškai. Tokios pat pažiūros, t.y., kad to karo laimėti negalima politiškai, laikosi didelė Amerikos viešosios nuomonės formotuoju dalis, kaip intelektualai, profesoriai, žurnalistai ir net dalis politikų su senatoriais Fulbright ir Morse (dem.) priešakyje.

Kas turėjo progos šį pirmadienį stebėti per televiziją senato užsienio reikalų komisijos posėdį, kuriame buvo klausinėjamas Valstybės Sek

retorius Dean Rusk apie 1967 m. numatomą pagalbą užsieniams ir kuriame vis buvo grįžtama prie padėties Vietname (kas visai normalu, nes P. Vietnamas per šiuos ir ateinančius metus gaus apie bilijoną dol. ūkinės pagalbos, neskaitant visų karo iškaidų), galėjo lengvai pastebėti, kaip praktiškai visi stengėsi apeiti pagrindinę tiesą. Būtent, konstatuoti kad JAV interesai reikalauja karinio ir politinio, (kuris nemanomas be karinio), laimėjimo. Vietoje to, buvo daug ginčijamasi, ar JAV turi teisę ten kovoti ir kodėl. Užsienio reikalų komisijos pirmininkas Fulbrightas (dem. Ark.) sakėsi negalintis paremti administracijos prašymo pagalbai, jei pradėdama tiekti pagalbą kaip tai atsitiko Vietname, priveda prie karinės intervencijos. Jo nuomone pagalba turėtų būti tiekama per tarptautines organizacijas, o ne abipusiais susitarimais. Atrodo, kad jis, kaip ir jo kolega Morse, sugeroka panieką žiūri į savo krašto interesus, juos paaukodami kažkokiai tarptautinei institucijai, kuri milžiniškai pasaulio gyventojų daugumai kol kas atnešė tik nesivylimą.

Valstybės Sekretorius Dean Rusk tarp kitko teisingai pastebėjo, kad, praktiškai žiūrint, visas loo mažesnių kraštų su pasitenkinimu sutiktų amerikiečių laimėjimą Vietname. (Sen. Morse replika: "Bus kaip tik priešingai"). Rusk taip pat nurodė, kad pagalba užsieniui išplaunkia iš pačių JAV interesų, kurios

savo pačių gerovei yra reikalingos taikingo, laisvo ir gerove besidžiaugiančio likusio pasaulio. Tačiau taip bendrom frazėm kalbėdamas, Rusk nepalietė pagrindinio klausimo, šiuo metu stovinčio prieš kiekvieno amerikiečio akis jaučiant karo naštą ant savo pečių, būtent: kodėl JAV vis dėlto ryžosi kariauti tokiam Vietname, jei anksčiau, pvz., nepadėjo vengrams ar net nesutvarkė kaip reikiant Kubos? Ar JAV nėra taip turtingas ir galingas kraštas, kad negali sau leisti dar vieno pralaimėjimo komunistams?

Ko skubiai reikia yra, sakyčiau, ciniško konstatavimo, kad JAV kovoja Vietname visų pirma dėl savo pačių interesų, jos priėmė komunistų iššaukį dėl to, kad ten gali su juo susidoruoti, neįtraukdamos viso pasaulio į atomų karą. Kaž ką panašaus senato posėdyje norėjo iš Valstybės Sekretoriaus ištraukti respublikonų senatorius Case, ir kas jam iš dalies pasisekė.

Kad tai yra reikalinga, parodo situacija Vietname. Kai jau karinis laimėjimas atrodo stovįs prie durų, staiga prasidėjo vadinamų budistų bruzdėjimas, kuris privedė prie vyriausybės nutarimo jau rugpjūčio m. praversti rinkimus ir iškelė klausimą, kas bus, jei iš rinkimų išėjusi nauja vyriausybė paprašys amerikiečius išsinešdinti? Tiesa, JAV ambasadorius Goldbergas, sekmdienį kalbėdamas per televiziją, priekaištavo spaudai, kad ji per mažai pabrėžianti faktą, jog nė vienas politinis veiksnys Pietų Vietname, budistų neiškiriant, nenori dėtis su komunistais. Tas faktas tačiau nepaneigia Chicago Tribune Saigono korespondento prielaidos ar greičiau tvirtinimo, kad vadinamas budistų sąjūdis yra ar gali būti komunistų inspiruotas

Povilas Dargis, SLA prezidentas.

POVILAS DARGIS PERRINKTAS SLA PREZIDENTU

Povilas P. Dargis pastaruosiuose SLA vadovybės rinkimuose buvo perrinktas tos organizacijos prezidentu pareigoms, taigi penktajam laikotarpiui, kuris tęsiasi po du metus. Tačiau Susivienijimo veikloje jis reiškiasi nuo pat atvykimo dienos į Ameriką. Prieš 30 metų jis įsteigė SLA 353 m. uopą Pittsburghe ir tiek pat metų yra jos pirmininkas. Buvo daugelio seimų delegatu, vėliau išrinktas į Pildomąją Tarybą, kurioje dalyvaudamas įgijo didelį patyrimą, tapo viceprezidentu ir jau kelinti metai prezidentu.

ir tai yra Vietnamo penktoji kolona, kuri komunistams turi atnešti laimėjimą po to, kai ginklu ir tiesiogine kova jiems jo pasiekti nepasisėkė.

Paliekant tą komunistų įtakos ir budistų vadų klausimą atviru, reikia konstatuoti, kad rinkimų pravedimas šiuo momentu yra labai rizikingas dalykas, nebent jie būtų praversti komunistiniu pavyzdžiu, t.y., išanksto žinant ir balsavusių ir už ką jie balsavo % skaičių. Pas komunistus jie taip pravedami ir net tas pats Goldbergas atrodo neabejoja, kad tuose kraštuose yra ... 'majority rule' (daugumos valdymas). Žinia, ir P. Vietname galima praversti tokius 'rinkimus' ir gal tai net būtų gerai propagandiškai, tačiau išivaizduoju, kiek visokių 'atidengimų' apie rinkimų neteisėtumą ir neteisėtumą tuč tuojau pasirodys amerikiečių spaudoje.

Tas pats Tribune korespondentas Chesly Manly, man atrodo, visai teisingai teigia, kad jei paklausit amerikiečių Vietname nuo generolų iki eilinių, 99% jų atsakys, kad vietnamiečių laisvės ginti neverta. Jie tačiau kovoja ir aukoja savo gyvybes dėl to, kad to reikalauja JAV interesai,

(Nukelta į 2 psl.)

mininkas Amerikoje, Pittsburgho draugijų sąryšio pirmininkas, daugiau 10 metų, Pittsburgho Vaizbos-Prekybos Buto vadovaujantis veikėjas, Pittsburgho Universiteto lietuvių kambario pirmininkas, praėjusio karo metu buvo Advisor to the War man Power Commission, visų tautinių radijo programų monitor ir kitų organizacijų veiklus narys.

Dideli nuopelnai priklauso P. P. Dargiui už jo įsteigtą lietuvių radijo programą Pittsburghe. Jau daugiau kaip 30 metų gyvu žodžiu ir lietuviška muzika gaivina ir palaiko plačios apylinkės lietuvių tautinę dvasią. Siame darbe jam daug padeda ir talkininkauja jo žmona Gertruda Dargienė.

Mūsų visuomenė, vertindama P. P. Dargio nuopelnus lietuvių tautiškumui, jį kviečia į žymių įvykių ir suvažiavimų garbės komitetus. Šiuo metu jis yra Dirvos garbės komitete, laikraščio 50 metų sukakčiai paminėti, taip pat pakviestas į Jaunimo Kongreso garbės komiteta.

Linkime mūsų tautiečiui ir toliau sėkmingai vadovauti didžiausiai organizacijai Susivienijimui, sutelkti į SLA daugiausiai lietuvių ir savo veikla palaikyti lietuvių išsiviečiusius ir tuo pasiūlyti mūsų tautos laisvės kovai.

DR. ST. BIEŽIS, ilgametis SLA daktaras-kvotėjas, vėl išrinktas toms pareigoms, plačiai žinomas Chicagoje ir plačioje Amerikoje tautinis veikėjas.

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS RINKIMŲ DUOMENYS

SLA Pildomosios Tarybos rinkimams pasibaigus, Balsams Skaityti Komisija — J. Kiaunė, L. Sperauskienė ir B. Spudienė 1966 m. balandžio 16 ir 17 dienomis Susivienijimo centre, 307 W. 30th St., New Yorke, suskaičius rinkimų balsus rado, kad balsų gavo:

Į PREZIDENTUS:

P. P. Dargis, Pittsburgh, Pa. 1,967

Į VICEPREZIDENTUS:

S. Gegužis, Mahanoy City, Pa. 1,347

A. Kalvaitis, Chicago, Ill. 669

Į SEKRETORIUS:

B. Pivaronienė, New York, N. Y. 1,933

Į IZDININKUS:

E. Mikužiūtė, New York, N. Y. 1,448

Dr. J. Juodikis, Chicago, Ill. 553

Į IZDO GLOBEJUS:

S. Fredes, Jr., New York, N. Y. 1,238

J. Miller, Chicago, Ill. 856

M. Klimas, Linden, N. J. 435

S. Budvitis, Cambridge, Mass. 568

S. Jokūbaitis, Toronto, Canada 470

Ch. Austin, Chicago, Ill. 267

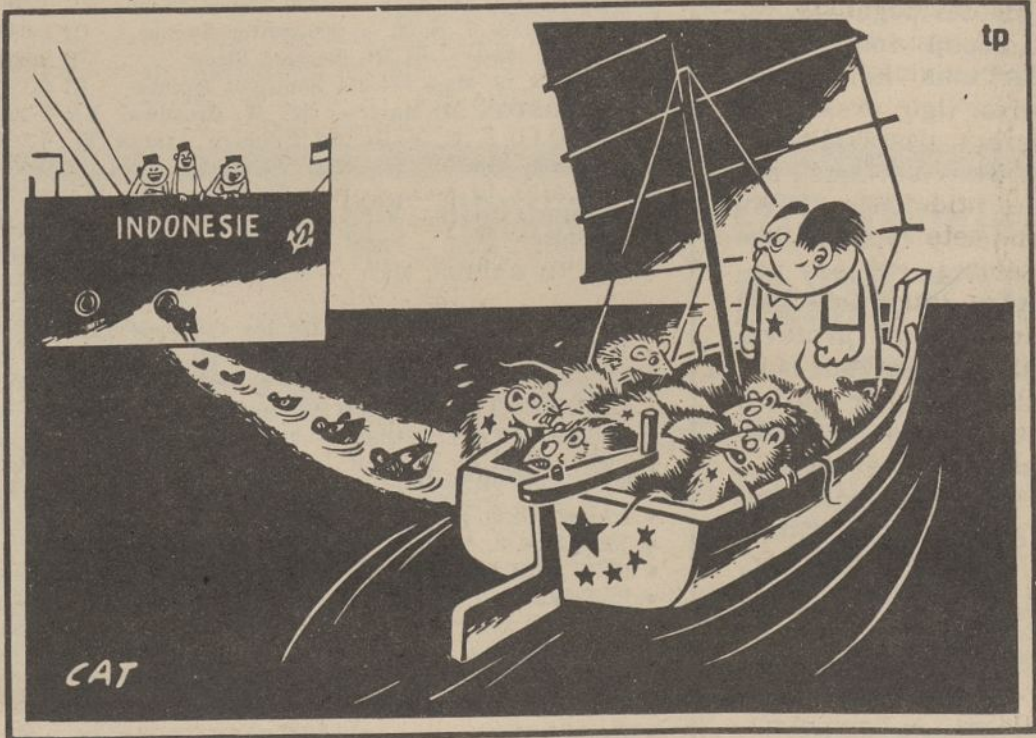
Į DAKTARUS KVOTĖJUS:

Dr. S. Biežis, Chicago, Ill. 1,399

Dr. P. Zalatoris, Chicago, Ill. 563

Tuo būdu dauguma balsų į SLA Pild. Tarybą išrinkta:

Prezidentu — P. P. Dargis, viceprezidentu — S. Gegužis, sekretore — B. Pivaronienė, izdininke — M. Mikužiūtė, izdo globėjais — S. Bredes ir J. Miller, daktaru kvotėju — dr. S. Biežis.

Indonezija apsivalo nuo Mao žiurkių...

KAI LIETUVIAI PAVIRSTA SERBAIS ARBA TURKAIS

Buvo vien atsitiktinumas, kad skubėdamas į pasimatymą gabenamą popierinę dokumentaciją išdėlioju tarp žurnalo "Lietuvių Dienos" puslapių. Pasikalbėjimo partneris, susidomėjęs leidiniu, ėmė jį vartyti, smalsumą nukreipdamas ne į nesuprantamą tekstą, bet į iliustracijas. Staiga tasai nusimanantis ir kultūringas pašnekovas prabilo:

--Sakykit, ar tai serbų veikalas? Nors ser-

STASYS PILKA

bams pritiktų auliniai batai, bet šių liemenių ornamentai sugestijuoja lyg ir turkus. Kas čia per veikalas?

Nudaviau, jog apie kalbamą vaidinimą neturiu mažiausio supratimo. Atsiprašiau, kad negaliu suteikti informacijų. Tačiau nesipriešinau nei dėl serbų nei net turkų apsirengime aliuzijos. Gal mano veidas tuo metu buvo net paraudęs, nes po nuotraukom parašai ir pats rašinys aiškiai sakė, jog tai buvo Dainavos ansamblio statytas Gasparo Veličkės veikalas. Vadinas, kaimo būties, lietuviškas.

Betgi čia pat pajutau lyg ir sąžinės priekaištą, kad per ilgai dėl tų, tariamai tautiškų, "kamizelių" arba liemenių esu tylėjęs.

Berods, jau Vokietijoje stovyklavimo laikotarpiu kažkuris mūsų pirmųjų ansamblių, kažkieno pastangomis bei įkvėpimu, šias spalvingasias ornamentuotas ar be puošmenų liemenes pradėjo scenoje demonstruoti. Mada paplito! Ir tautinis liemeninis vyrų aprėdalis išeivijoje jau išpilietino.

Leiskit pasiaiškinti. Nelemtų aplinkybių dėka, gal tik todėl, jog savo laiku sceninio meno mokykloje buvau priverstas susidomėti meno istorija bei verčiamas nusimastyti apie istorinį kostiumą, Lietuvoje nelauktai tapau... dalyko žinovu. Teko vaidybos studijoje ir šiaip teatrinio meno jauniesiems entuziastams šnekėti apie teatrinis kostiumus, jų stilius. Tokiu būdu bemo kydamas buvau priverstas dėstomą dalyką gilintis. Ir, regis, kažko ir pats, metams bėgant, pramokau. Savo keliu dariau pastangų pažinti ir lietuviškus tautinius bei istorinius drabužius.

Taigi, tegu čia ir prašneka (subtilaus aukštaitiško kuklumo ribose) mokovo ar atsitiktinio "autoriteto" nuomonė.

Dar sveikas protas bando apsaugoti: kam tu, žmogau, turi kišti savo netrumpą nosį į dalykus, dėl kurių niekam nei vėsu, nei šilta! Tu juk ir pats jau visiškai ramiai spoksai, kaip lietuviškoje scenoje (ir ekrane) į maskaradinę kiaušieninę būna suplakami trijų ar keturių šimtmečių istoriniai drabužiai. Kri tikai dėl to nesijaudina; žiūrovai rodo saldų į pasitenkinimą; dailininkai ir spektaklių kūrėjai suranda kūrybinį pasitenkinimą. (Laimei, jų tarpe nėra manųjų paskaitų klausytojų!) Taigi, ar yra prasmė klausimą viešumon iškelti? Tačiau sąžinės graužimas nenuirimsta. Ragina išsiaiškinti.

O jei būčiau teigimuose suklydęs, užnuodėjęs esu pasirodęs sulaukti teisingo ir net negailestingo atpildo.

Kiekvienos tautos apsišąsėjimą pirmiausia padiktuoja krašto klimatinės ir, sakyčiau, psichologinės sąlygos. Civilizacijos pirmąsiose raidose reikšmę turėjo naminė aplinkoje aprangai gaminamos medžiagos ir iš faunos išplėtos vertybės (kailiai ir t. p.). Ilgainiui, sėslaus gyvenimo sąlygose, naminės medžiagos tobulėję ir apsilvilkimui bei apavui buvo panaudojamos naminių gyvulių vilna, kailiai ir odos. Lietuvoje kaimas veik iki šio šimtmečio pradžios išsivysdavo pagamintais nuosavoje pastogėje audiniais. Apatinių bei viršutinių drabužių ir apavų reikmenys retai būdavo pirktiniai ar fabrikiniai.

Aprangą veikė ir vietovės gyvenančių žmonių charakteris, jų temperamentas. Lietuviai žemdirbiai paprastai pasižymėdavo kuklumu, susikaupimu, dvasios ramybe ir savotišku lyriškumui palinkimu. Jaunystėje kad ir pasiaudavo, bet sunkaus darbo, būties sąlygojimų apraminti, baudžiavos ar skurdo pakankinti, tartumei palinko į pilkumą; į vengimą spalvingiau pasirodyti. Drabužiuose rėkiančių dažų gal niekad ir nemėgo.

Neilgi, palyginus, šilumos mėnesiai, pavasarinės bei rudeninės šlapdrubos; rudens šiaurūs vėjai, žiemos stiprūs šalčiai versta vertę pasirūpinti kūno temperatūrą apsaugojančiais apdarais.

Pastovios mūsų sodiečių aprangos spalvos būdavo ramios, grafiškos: balta, pilka ir juoda. Pirmosios buvo dominuojančios. Drabužio sukirpimo linijos-kampinės, nekveivamos ir nesuapvalinamos.

Balkanų gyventojų apdarų spalvotumas ir tų šalių vyrams būdingų užsegamų (visiškai trumpų ar kiek ilgesnių) liemenėlių našysta--lietuviams svetima sąvoka. Liemenė ("Kamizelka") iš kaimyninių kraštų gal jau tik XIX-ame šimtmetyje Lietuvos kaiman atkeliavo. Ir pasidarė vien senesnio amžiaus vyriškių dėvima, visuomet užsegama, niekad neatsagstyta. Betgi jaunimas tomis berankovėmis netgi bodėjosi!

Pilkos spalvos ūkininko viršutinio drabužio (rudinės ar sėrmėgėlės) juodomis vingiuotomis juostelėmis ar išsiuvinėjimais papuošimas (kuo išskirtini dzukai) būdavo kuklus ir skoningas, bet jokių augmenijos (sakykim, tulpių ar lelijų ir pan.) užuominų.

Išbaltintas plonas linas: į pilkumą nešanti medvilnė, pilkas milelis, veltinis storas milas (kartais juodai nudažytas) - vyriško tautinio drabužio ryškiausios sąvybės, tipingosios medžiagos rūšys. Pilkoji

spalva, tarp kitko, turėjo daug atspalvių.

Marškinų apikaklės žemos, krūtinė labai retai (ir nepretenzingai) papuošiama. Slavų pamėgtas marškinų apikaklių ir krūtinų, net rankogalių raudonais, mėlynais ar kitokios aštresnės spalvos siūlais išsiuvinėjimas lietuviuose neapraktikuotas. Beje, baltų marškinų ir kelnų nedabindavo jokie ornamentikos motyvai (katrė skonio subtilumu taip patraukliai prakalba kitoniškos paskirties drobių raštuose).

Moterų tautinių drabužių evoliucija jau pasiklausijusių laikų reikišny. Tuos kostiumus (minkštais akvareliniais ar pasteliniiais niuansais bei koloritu) dargi nudailino stiprūs mūsiškiai menininkai. Betgi vyriška liaudinė apranga improvizacijomis ar stilizacijomis dar tebėra skriaudžiama. Pasinešta į dekoratyvumą, į tapybinį spalvingumą, o aprangos pobūdis liko lyg ir pramirskėtas. Neretai, bestilizuojant, nukeliaujama į visiškai svetimas padanges: į ugningų saulės spindulių gamtinę aplinką ar į tolimus kalnagūbrius. O žaliosios, ramios Lietuvos lygumos ar tik nėra jau perkeltos į Andaluziją ar į Balkanų kalnų plotus? (Idomiai, mano supratimu, šia linkme reiškiasi dailininkas Vytautas Palaima, nepaneigias nei drabužio būdingų elementų, nei stilizacija nedarą išvoktą į pietų saulėtumą).

Norėčiau išlikti evoliucijos bei pažangos entuziastas. Lygiai suprantu, jog gyvenimas išeivijoje, naujų padangių spinduliavimai tautinį pavidalą dengia šėšeliais arba turtinanaujomis, stipriomis įtakomis. Nebandau paneigti nuoširdžių pastangų, kad ir kukliomis priemonėmis, vyrišką tautinį apdarą stilizuoti, daryti efektyviu scenoje ar estradoje. Visokiausiai išmonei, diletantiškom pastangom vieškeliai pasidarė labai platūs. Netgi iki nelemtų, čia iškeliamų, serbiškų ar turkiškų "liemenių" imtinai.

Kaip kadaise buvo improvizuojami krivės ir vaidilutės, kaip buvo kilniai fantazuojama jų apranga, panašiai, aišku, galime ir dabartiniu me-

tu pasinešti lakiausios vaizduotės pegaisais. Nors manoji intuicija ir šioks toks išmanymas pataria ilgų ekskursijų nedarant, pasižvalgyti bent į latvius, mūsų artimus kaimynus, kurių tautiniuose (ypač kaikiurių sričių) rūbuose galima surasti analogijų ir su Lietuvos protėvių apdarais. Latviai buvo mažiau karų ir gaisrų nuniokoti bei terioti, praeities konservavimui turėjo palankesnes sąlygas ir gal būdais yra mažiau linkę (ar, tikriaus sakant, nebuvo verčiami) savęs išsižadėti. (Čia pagalbon turėtų ateiti nebebut archeologai. Jų kompetencija būtų labai pravarti. Mums gi jau neaiški sa-

gių ir sagčių, gausiai užtinkamų, kapinyuose paskirtis, praktinis jų panaudojimas. Nepagalvojame, kad sagos dar nebuvo populiarios).

Sekanciais žodžiais neturiu tikslo nieko skriausti ar pažeminti. Betgi iš Lepnerio piešinių ir aprašymų (knygoje "Prūsų lietuviai") matome, jog Donelaičio laikmečio laukininkės dėvi drabužiais, kuriuose užtinkame net estiško moteriško apdaro elementų, o būrai milinių apsiuvinėjimuose seka vengrų (ir Lietuvoje anuo metu paplitusių) madą. Nors tai vien itaka, o esmėje drabužiai savo stiliumi yra originalūs, lietuviški. Čia pat griežčiau tvirtinu, pabrėžiu, jog joks laukininkas nėra dėvėjęs ryškios spalvos trumpose neužsegamos liemenės. Ir neabejoju, kad Kristijonas Donelaitis savuosius būrus vaizdavo gyvenimiškus ir iš aštuonioliktojo, o ne baletiniais arba operetinėmis XIII ar XIV-ojo šimtmečių personažais.

Nuo to lietuvininkai matytuose sceniniuose vaizduose ar nepasidare netikroviški, kažkokie besulčiai, iš Balkanų (o gal kiek iš arčiau) atsibastę, o ne gyvi savi žmonės? Panašių pavyzdžių nestinga. Ir, matomai, jaudintis dėl to nėra nei prasmės. Niekas gi į galvą neima.

Net ir šiandien, kad ir kitokios atmosferos paveiktą lietuvių ar lietuvaite minioje lengvai atpažįstame. Anot poeto Antano Rimydzio, jie turi "tokį kvapsnelį", kuris nepabėgs, paskui vejasi.

Ir tautinis kaimo žmonių aprangos stilius, kad ir svetimų priespaudų ar atsineštinių pavydžių stipriai paveiktas, vistiek išliko savitas. Ramus, kuklus, vengias išorinio išpuošio. Tai tautinis bruožas, kurio kažin ar reikia išsižadėti. O gal ir vyriško

drabužio stilizacijoje vertėtų prisilaikyti. Kostiumo stilius nėra ornamentikoje, nei pasikolintame spalvingume. Jokios rūtos, jokios mėtotos ar nasturcijos nieko nėra dėtos, tie kvietkeliai tik į šunkelius nuveda. Ir išeivijoje išpopuliarėjusios "kamizelės" jokioje istorinėje epochoje lietuviui kaimiečio laukininkės liemenė ir šiandien jau turėtų nueiti į užmiršimo poilsį.

Jei kam įdomu, kas gi tas paslaptingas vyras, kuris nenoromis inspiravo gimdyti šią apybraižą ir daryti su sąžine atskaitą, paaiškinu: mano darbdavys, sceninių amatų nemėnkas meisteris. (Dėl graikų apavo, manyčiau, šikartą truputį apsirikęs).

Apybraiža galėjo pasipuošti kitoniška antrašte. Pavyzdžiui, "Pasakaitė apie svetimas liemenes". Tačiau, ne antraštėje, tur būt, prasimė ir pašukavimo tikslas. Nesutinku, piliečiai, kad lengvomis bei staigiomis improvizacijomis (ar net ir tautinių juostelių pagalba) dalykas jau būtų rimtai išspręstas. Norėtusi, kad problema atkreiptų dėmesį, stipresnės talcos prisistautų.

O kas piestu stoja už lietuviškos "kamizelkos" liaudies skonyje ar būtyje buvimą, už "tradicijos šventumą, nepaliečiamą jos prasmingumą", prašau šios apybraižos rašėją pažnaibyti, pateikiant debatui argumentų ir aiškių įrodymų.

Kol kas neatsisakau savųjų žodžių ir atlapotų ryškiausių spalvų liemenių vyriškoje mūsų kaimo aprangoje nepažįstu. Ant ko čia ir statau tik pilką arba juoda tašką.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS C O R P.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugel metų patyrimo siūnčiant

DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausūs aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- NEW YORK 3, N. Y. — 39 — 2nd Avenue — AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 — 108 W. 14th St. CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue — DI 5-6808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street — CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue — LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. — 327 W. Broadway AN 8-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO, Ill. 60622 — 2222 W. Chicago Ave. BR 8-6966
- CHICAGO, Ill. 60608 — 3212 So. Halsted St. WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44113 — 964 Literary Rd. TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7360 Michigan Avenue — VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N. W.

Tel. GL 8-2256

- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau — GL 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 290 Franklin Avenue.

Tel. 233-8030, 246-0215

- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.

Tel. AN 1-2994

- LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street — PO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street — MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street — GR 2-6387
- PHILADELPHIA 22, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter St. FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. — PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July and August by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusė metų \$6.00. Dirva išeina: tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

YRA DAR LIETUVIŲ

Kasdien paštu ateina po pluoštelį mūsų skaitytojų paruoštų sąrašai tų lietuvių, kurie Dirvos neskaity. Siunčiame Dirvą susipažinimui. Dalis jų užsisako, dalis ne. Vieni jų gailisi iki šiol nežinoję, kad toks laikraštis egzistuoja, kiti pareiškia lietuviškai nebesupranta. Vienaip ar kitaip, mūsų skaitytojų talka ir jos rezultatai yra sėkmingi ir galime pasidžiaugti augančiu lietuviškos spaudos skaitytojų skaičium.

Clevelando dienaštyje Plain Dealer sekmadienio laidoje tilpęs puslapis su nuotraukomis ir straipsniu apie svetimomis kalbomis leidžiamą spaudą, iškeliant Dirvą reikšmę tos spaudos gyvavime, taip pat neliko be atgarsio. Atsiliepė visa eilė lietuvių kilmės žmonių, kurie jau lietuviškai laišku neberašo, bet užsisako Dirvą ir prašo atsiųsti lietuviškų knygų, plokštelių, žinoma, daugiausia angliskų knygų apie Lietuvą. Tai vyresnės išeivių kartos lietuviai, gyvenant tolimesnėse nuo miesto vietose. Tai kuri laiką prigėję lietuvių bėgėlių žmonės, bet dar ne visai užgesę. Jų atsiliepimas rodo, kad yra dar lietuvių, kurių iki šiol nepasiekė lietuviškosios veiklos žnyplės. Kuriuos pavyko pasiekti, pavyko mūsų spaudos dėka.

Maine valstijoje, Brunswicko mieste veikia Bowdoin College. Iš prisiųstos mokyklos laiško sužinojome, kad ten yra įsteigtas stipendijų fondas lietuvių kilmės studentams paremti. Fondą įsteigęs Dr. John M. Bachulus, tą mokyklą baigęs 1922 m. Fondo pavadinimas — Antanina Kunigo-

nis-Marcinkevičius Bachulus Fund. Taip pavadinus pagerbiant steigėjo motiną ir brolių Dr. Mathew J. Bachulus, baigusį tą mokyklą 1928 metais.

To geradarių lietuvių įsteigtų fondų gali pasinaudoti lietuvių kilmės Amerikos piliečiai arba lietuvių kilmės studentai iš kitų kraštų.

Pažymėtina, kad toji mažai garsinama aukštoji mokykla yra įsteigta 1794 metais ir ją yra baigę Franklin Pierce, 14 JAV prezidentas, H. W. Longfellow ir N. Hawthorne ir kt. įžymūs vyrai.

Fondo steigėjas Dr. J. Bachulus 30 metų dirbo kaip karo laivyno gydytojas, pasitraukęs pensijon 1955 m. kapitono laipsniu. Savo laiku yra buvęs JAV koordinatorium ir ryšių karininku Baltijos kraštams ir specialiai Lietuvos reikalams. Yra dalyvavęs eilėje tarptautinių konferencijų, pasižymint karo medicinos ir kt. srityse.

Apdovanotas I ir II Pas. karo garbės ženklais ir kitų valstybių ordinais.

Pasirodo, neeilinio tai gydytojo būta. Taip galėjo jis ir būti sėkmingai atlikęs savo pareigas kraštui, kuriame buvo gimęs, savo tikslus atsiekęs, būti vienu iš daugelio atsiųmėjusių Amerikos karių ir gydytojų. Be to, kad ir senatvėje, jis surado dar vieną būdą atsiųmėti — randant keletą iškelti lietuvių vardui, nepamirštant savo ir savo tėvų kilmės.

Yra, oi yra, dar lietuvių šioje šalyje. (J. Č.)

KARAS VIETNAME GALI ATSLIEPTI Į VOKIETIJOS PADĖTĮ

VYTAUTAS ALSEIKA, Vokietija.

Praėjusioji žiema ir pirmieji pavasario mėnesiai liudijo pagyvėjusį politinį gyvenimą Vak. Vokietijoje. Jį sukėlė ne tik de Gaulle mostai NATO atžvilgiu, bet ir amerikiečių užsiangazavimas Vietname. Bonnos politikos pasiekė Washingtono įtaigojimai, kad ir vokiečiai realiau prisidėtų, paremtų amerikiečius Vietname. Šiaip ar taip, Fed. Vokietija yra šiuo metu trečioji pasauly savogalingumu pramoninė valstybė.

Kovas buvo mėnuo, kai amerikiečių ir prancūzų politikos vandenys tiek skalavo Bonnos krantus, kad ji pasiryžo išvystyti ir savo iniciatyvą. Tai jau buvo ryšku per CDU partijos suvažiavimą Bonnoje. Pagaliau, kovo 25 d. Vak. Vokietijai paskelbus vad. taikos ofenzyvą su šešiais punktais (tai buvo kreipimasis, pirmoje eilėje į Maskvą bei Rytų Europą) jau stebėjome ir Bonnos iniciatyvos patį smailagalį. Šiuo metu dar sunku spręsti, ar toji ofenzywa atneš vaisių ar liks tik dokumentu, kuris padedamas į archyvus ir apie kurį greitai pamirštama.

Beveik kiekvieną dieną vokiečių spauda skelbia karo Vietname nuotraukas. Jose matyti sunkiai kovoją JAV kariai, sužeistieji, mirštantieji, bombų sugriauti miestai, motinos, benešančios užmuštus kūdikius. Žinome, kad Vokietijos miestuose ir net V. Berlyne vyko studentų demonstracijos, kuriose pasisakyta prieš amerikiečius.

Tačiau jau keli mėnesiai Bonna girdi Washingtono balsą ir jis virsta vis labiau aliarmuojančiu: o kaip su

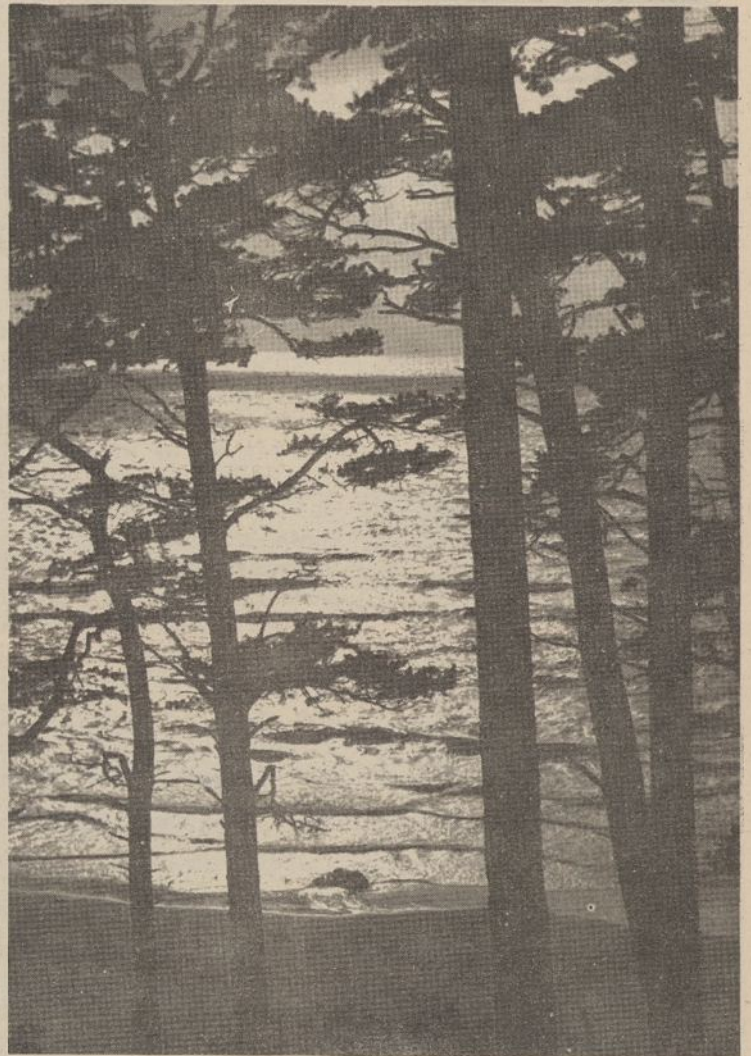
Bonnos įnašu į Vietnamo karą? Buvo Rusko, kitų politikų pareiškimai, pagaliau vokiečius pasiekė senato slaptame posėdyje tarti McNamaros žodžiai, apie tai, kad "po atitinkamo laiko, mes galime laukti, jog ir Vokietija suvaidins svarbesnį karinį vaidmenį laisvojo pasaulio gynybos baruose". Tai buvo aliarminis signalas ir čia Bonna nebegalėjo tylėti.

Ji paskelbė skaičius apie 85 mil. DM ilgatermininę pagalbą Vietnamui, apie 15 mil. technikinę paramą, paminėjo 26 gydytojus, mokytojus ir technikus Vietname, "Helgoland" laivą-ligoninę, kuris, tikimasi, jau gegužės m. galėsias išplaukti į Vietnamo vandenį. Visos trys didžiosios vokiečių partijos vienbalsiai pasisako prieš karinį vokiečių dalinių pasiuntimą į Vietnamą. Erhardo žodžiais, "apie mūsų karinį įnašą negali būti kalbos".

Atrodo, viskas tvarkoje. Tikrumoje padėtis kitokia. Bonnos santykiai su Washingtonu paviršutiniai visiškai normalūs, bet iš esmės jie turės blogėti. Ta proga šveicarų spauda nurodo į visiškai rimtas karinio pobūdžio painiavas, kurias turės įklimpti vak. vokiečiai, o jos tokios:

Jei šiais metais JAV savo karių skaičių Vietname padidins ligi 600,000 ir nenorės per daug paliesti atsarginių, tai vietoje kiekvieno vokiečio, kuris nebus siunčiamas į Vietnamą, vietą gražią dieną teks pasiųsti po vieną V. Vokietijoje esantį JAV karį. Pagal JAV karių apskaičiavimus, iš Vokietijoje esančios 7 US Armijos (250,000 karių), į Vietnamą teksią perkelti apie 70,000 vyrų. Amerikiečiams pageidaujant, vokiečiams teksią greitai laiku (JAV kariams išvykus...) suorganizuoti toki pat skaičių savų karių. O tai reiškia, kad Vokietijai nepakaks gynybos reikalingas iš bruto gamybos produkto 4.5% (kai amerikiečiai skiria apie 10%).

Visa tai ne tik žymiai apsunkins vokiečių biudžetą, sukels finansinių rūpesčių, mes šesėli į vokiškąją materialinę

Baltijos jūra prie Palangos...

gerovę, bet turės ir grynai politinių padarinių: būsimas ir visiškai galimas JAV dalinių atitraukimas iš Vokietijos, aišku, nereikš, kad savo dalinius atitrauks ir priešingai pusė — sovietai. Taigi, tas atitraukimas tik susilpins amerikiečių tik užsiangazavimą Vak. Europoje ir dar labiau palengvins de Gaulle politiką, kurios šūkis — šalin proamerikinę politiką. Bet tai dar ne viskas. Dar padidinus vokiečių armijos skaičių, tai sukels antivokiškas nuotaikas sovietinių satelitų tarpe.

Politinių stebėtojų nuomone, tų visų įvykių jau nebegalima sustabdyti. Bonnos politikai, daugiau propagandos sumetimais, gali skelbti savo taikos ofenzyvą dėsnius, bet...jie bus per vėlai įžiūrėję, kad JAV-Maskvos susidūrimas bus pasibaigęs su 1962m. Kubos krize. Dabar abi didžiosios valstybės visą dėmesį nukreipė į Azijos kontinentą. Containment politika dabar kreipiamą ne prieš Sovietų Sąjungą, bet prieš Kiniją. Pagal McNamaros išspėjimą, dar 1975 m. kinų tarpkontinentinės raketos galės grėsti ne tik Berlynui, bet ir San Francisco.

Tas Kinijos sulaukymas (containment) — o Vietnamo karas tai tik jo dalis, per ateinančius dešimtmečius pareikalaus iš JAV itin stambaus karinio bei ūkinio

inašo. Toji politika kaštuos tiek brangiai, kad tai negalės neatsiliepti Amerikos pozicijoms Europoje. Tuo atveju iš Vokietijos tektų laukti ne eilinės, bet milžiniškos, toli numatančios ekonominės paramos ar ūkinių nuolaidų ir, butent, Vietnamo kaimyniniams kraštams, kaip Thailandui, Laos ir Kambodijai, kuriems taip pat gresia komunistinis pavojus. Tik tokiu atveju JAV senatoriai galės įsitikinti, kad Vietnamui gali būti naudingi ne tik vokiškieji kareiviai, bet ir iš Bonnos siunčiamas ūkinė parama. O Bonnos politikai turės įsisamontinti, kad kinietiškojo komunizmo suvaldymas ar sulaukymas pasauliui esąs ne mažiau svarbus, kaip sovietinės ekspansijos pažabojimas pirmaisiais dviem dešimtmečiais antrajam pasauliniam karui pasibaigus. Visa tai kvepia bilijonais, kuriuos, greičiausia, teks skirti Tol. Rytams ir... juos atitraukti nuo gerove alsojančios Vokietijos Europoje. Erhardas yra patyręs ekonomistas, bet menkesnis politikas. O čia jam teks išlaikyti neeilinį egzaminą — ir kaip politiko ir kaip ekonomisto, ir kaip gerovės tėvo. Ar jam pavyks ta kelionė per balanso virvę, šiuo metu dar sunku pasakyti. Aišku — ji nebus lengva ir su daugybe pavojų.

ATITAISYMAS

Mano pareiškime Dirvoje Vasario 16 Gimnazijos 5 ir 53 būrelio rėmėjams įsi-

brovė korektūros klaida. Vietoj "neturint kontroversinių pareiškimų..." turi būti "nežiūrint kontroversinių pareiškimų".

Steponas Nasvytis
Cleveland

ATITAISYMAS

Dirvos Nr. 43 mano atsakyme Broniui Railai, įsi-vėlė keletą kurektūros klaidų.

Antros skilties viršutinė-

je eilutėje rašoma:

...Skautų sąjunga, nemanau, tuo džiaugiasi".

Turi būti: "...Skautų sąjunga, numanau, tuo džiaugiasi. Nors jie pasitraukia iš jų eilių, bet jie įsijungia į kitas lietuviškas organizacijas. Ir skautai tuo labai didžiuojasi."

Kitoje vietoje atspausdinta: "...padaryti steriliais?..." Turi būti "...padaryti steriliškais?..."

Vytautas Kasniūnas
Chicago

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTOVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PICIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Leroux Strawberry or Cherry liqueur 5th — 3.69
2. Asbach Uralt-Import. Germ. brandy 5th — 5.49
3. Import. 5 Str. French Cognac 5th — 5.75
4. Napoleon Brandy 5th — 3.35

5. Coeur de France Cordials 5th — 2.98
6. Liebraumilk Import. German Wine 5th — 0.98
7. Bordeaux Import. French Wine 5th — 0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Grižtant iš žvejybos

Jau keletą kartų, o ką tik iš pačių Bendruomenės ir Jaunimo Kongreso komiteto viršūnių gavau storus laiškus su visokiom informacijom ir maloniais prašymais parašyti "ką nors apie Jaunimo Kongresą". Kaip matau, į septintąją dešimtmetį kopiantieji kiti jaunuoliai jau rašo, bet aš, gal dėl to, kad keliais metais jaunesnis, vis dar neprisirengiau ir abejoju, ar bus kada laisvo laiko atlikti už dyką šią dar papildomą pilietinę pareigą.

Viena, kad ir amžius vis dėlto nebe tas pats, kaip prieš 30 metų. Antra, nei aš, nei mano draugai, kai buvom 25 metų, kiek prisimeniu, neprašydavom senimo paramos ir talkos ar išleisti žurnalui, įsteigti naujai maistingai organizacijai, ar suruošti kongresui su tikslu tuos supuvusius senius be pasigailėjimo išversti ir užimti jų vietą. Trečia, neatsimenu, kad ir mūsų seniai seniau būtų maldaudami prašę jaunimą kaip nors susirinkti ir dar išlaidas apmokėti, kad tik juos pagaliau nuverstų (arba mandagiai sakant — keistų)...

Todėl vis nepajėgiu susigaudyti tikroje temoje, nei tokioje keistoje padėtyje, nei psichologijoje: ar čia mūsų jaunimas ne jaunimas, ar mūsų seniai visai pakvaišo?

Būtų dar dvi trys man kiek suprantamesnės aplinkybės.

Labiausiai pritrenkusi ir neviltingai pragarmėn genanti buvo ta, kad įskaitant šią akimirką aš gį parašiau jau 24 ilgus straipsnius, kurių dažnas, jeigu ne kiekvienas, kaip tik lietuvių kultūros ir politikos jaunimo ir senimo problemas. Beveik tik tam aš, kaip negras, vargau išstisus tris mėnesius, idant dar kartą pasišnekėti apie tai, kas galėtų būti jauna ir kas paseno, kur pirmiausia būtų reikalingas atjauninimas, sukalbėjusių sampratų, pažiūrų bei institucijų išoperavimas, kur jau senai būtinos gilios reformos, perversmai, maištai, revoliucijos. Ir tegu jaunoji karta, kitom ap-

linkybėm išaugusi ir besiformuojanti, pastudijuoja ir pasako, kaip ji galvoja, ką jaučia, ko nori ir ką ryžtusi duoti. Tegų pasako pati, savo stiliumi, iš savo turinio ir pasirengimo, o ne tik tai, ką aš ar kuris kitas mano kartos žmogus jai, atvožę ilgais supuraisiais plaukais apaugintą makaulę, pripiltume iš savo samčių.

Jaunimo Kongresas man bus labai įdomus, kai jis tai pasakys ir patikimai parodys valią ką nors įvykdyti. Po mimozos medžių sėdėdamas klausysiuos šios jaunios melodijos ir užrašysiu ne smėlyje, — akmenyse iškalysiu. Tada jis gal bus vertas net daugiau savo 45 tūkstančių dolerių numatytų išlaidų. Bet, mat, — nepasmilkinau kodylo jaunystei, niekur nepaminėjau, kad visuomenė tuoj šoktų aukomis apipilti finansų komisiją, tai reiškia, kad nieko svarbiu Jaunimo Kongreso reikalu dar "neparašiau"...

Arba jei nors būčiau suposmavęs taip sparnuotai, kad Kongresas tai bus — g a i s r a s! Gal man ir patiktų kartais toks demonstriškas, bet kai nuo pernai rudens V. Kavolio ir visų lietuvių broliai užkūrė labai didingą gaisrą Watt's gatvės, plėšė brolių žydų krautuves, o šiemet pavasarį vėl buvo bepradėdą padeginėti ir tuoj iš gero ūpo nušovė vieną brolių meksikoną, — gaisro idėjai pasidariau kiek atšalęs, kaip ir iš viso net ramiuose kambariuose niekad perdaug nemėgdavau sėdėti ir svajoti prie ugniakuro.

Labiau man patiko jauniosios kartos žurnalo artiklo bendradarbio Vinco Rastenio specialus straipsnis Dirvoje apie Jaunimo Metų "pasiutpolkę". Glaudžiai jungiuosi prie brangaus kolegos minties, kad rezoliucijos, petijcijos, iškalbingi seimavimai ir baliavojimai "yra didžiai laikinės reikšmės žiedai ir žiedeliai". Abejonės įspūdį sukėlė tik jo spėjimas, kad "kam ne kam, o jaunimui "pasiutpolkę" — retkarčiais, pulkus dalykas!"...

Nejaugi? Net ir kaip linksmybės simbolis, ji jau

aiškiai prasilenkia su gyvenimu ir priklauso istorijai. Kaip pastebėjau vietiniuose SLA arba Piliečių Klubų parengimuose, polką ir pasiutpolkę bešoka tik patys žiliausi seneliukai su senutėmis.

Jaunųjų dabar labiau mėgiami Watusi ar "širdukas-a go go"...

Tai kur dabar mes go go? Darbo ir veiksnio, matyt, tiek daug, kad jau reikia "pasidalinti". Ir vadovaujantieji veiksniai, pagal savo prigimtį ir skirtingą paskirtį, pasidalino: Vlikui globalinė politika ir laisvinimas iš New Yorko, Altai amerikinė politika ir vadovimas iš Chicago, o Bendruomenei visuose pakampiuose — kultūra...

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ruošia ar globoja Jaunimo Kongresą. Maždaug visos mano "jeigu li-tanijoje" anąkart išminėtos sritys irgi "priklausytų" Bendruomenės akiai ir kompetencijai. Taigi, lyg ir būtų satai, lyg visa suktųsi aiškioje sistemoje. Bet taip tik iš paviršiaus atrodo. Iš tikrųjų, čia reikšis tos pačios, "išcentrinės ir centrifugalinės tendencijos". Kaip matėme, dalis pajėgus ir veiklaus jaunimo veržiasi į grynąją nuogą politiką. Ar ši paviršutiniškas "efektyvi", bet ilgesnėje laiko tėkmėje apibergždė kryptis Jaunimo Kongreso-jeimo atskambės dar įmantresniu tuščiažodžiavimu? Ar kita jaunųjų dalis koncentruosis į intelektualines abstrakcijas ir kultūrinis pradus, kur būtinas žymiai gilesnis išsibrendimas ir ilgesnis pasirusimas? Ar tik skatinis neapkerpėti ir kuriam laikui linksmai atsiminti Watusi ir širduką a go go?...

Amerikos ir kitų kraštų Lietuvių Bendruomenės, J. Bačiūno iniciatyvos dėka dabar lyg ir įtraukiančios jaunimą savo prieglobstin, turėjo ir neatsisakė užsimonimų po savo sparnu glaudyti kitas lietuvių organizacijas, profesinius bei kultūrinius sambūrius. Tačiau šia linkme pasistū mėjimas bent Amerikoje tebėra labai mažas, gal net visai sustojęs. Rupiai tariant, Bendruomenės apylinkės daugiausia sutelkia tik pavienius, paskirus tautiečius, Apylinkių ar apygardų veiklos našumas tuo tarpu priklauso daugiausia nuo atsitiktinio faktoriaus, — kiek tose vietovėse pasitaiko žmonių su iniciatyva ir pasiaukojimu.

Tat labai karmo veiklą, tamsina augimo ir testinimo viltis.

Bendruomenė virstu pajėgiu, galbūt net galingu centriniu laisvųjų lietuvių visuomenės ir kultūros, o su tuo neišvengiamai ir politikos telkiniu, jeigu jai (vėl tas prakeiktas jeigu!) pasisektų patraukliau sužadinti integraciją ir darnion sistemon sujungti išsiskaidžiusias lietuvių kultūrinės ir intelektualines pajėgas.

Tai tas pats troškimas, ar gal tik svajonė, kurią protarpiais per laikraščius ir knygas paskleidžia Bendruomenės ideologai ir kurią savo prakalboje puoselėjo Vliko vicepirmininkas Dr. B. Nemickas, žinoma, tą kartą turėjęs galvoje centrinio politinio organo stiprinimo interesus. Deja, esamoji gyvenimo tikrovė tokio tikėjimo nei Bendruomenės, nei Vliko vėliavų

Dail. Juozas Mielulis dėsto meno istoriją. Dešinėje dail. Povilas Kaupas.

V. Noreikos nuotrauka

CHICAGOJE NAUJOJE DAILES STUDIJOJE APSILANKIUS

Kai pavakaryje sužiba elektros šviesos didžioje Chicagoje lietuvių kolonijoje, Marquette parke, kurią puošia nauja bažnyčia, pastatyta pagal architekto J. Muloko projektą, šv. Kazimiero seselių vienuolynas, nauja šv. Kryžiaus ligoninė bei Marijos aukštesniosios mokyklos rūmai, čia tuoj prasideda lietuviškas gyvenimas, kuris ypatingai gyvas taip vadinamoje Laisvės alėjoje, 69-toje gatvėje, prekybos rajone. Čia sutikę laiškanesį — kalbink lietuviškai, o policininkas tau pasakys "labas vakaras". Gatvėje ir krautuvėse (o taip pat ir karčiamose) veik tik lietuvių kalba skamba.

O kai bevalkštinėdamas prieisi gražius rūmus, kur seniau buvo bankas, atsidursi Stasio Orento didžiuliam palociuje, kur jis įsteigė "69" Meno galeriją, kurią puošia mūsų dailininkų paveikslai, o taip pat vyksta nuolatinės meno parodos.

Tik uždarius dail. Viktoro Petravičiaus parodą, dabar atidaryta kazimierietės seselės dailininkės M. Mercedes apžvalginė dailės paroda, kurią Chicagoje visuomenė lanko su dideliu susidomėjimu.

Jau seniai tos 69-tosios — Laisvės alėjos — gatvės lankytojų dėmesį atkreipė kiekvieną vakarą su dailininkų dažų dėžutėmis skubantys studentai, jaunesni ir vyresnio amžiaus...

O dabar juos atsekusių ir žiūrovų nestinga, kurie būriais sustoję prie didžiulių meno galerijos langų stebi, ką ten tie atskubusieji su dailininkų dažų dėžutėmis veikia...

Ir mes tų smalsuolių būrinis laivelis pavargęs ritasi purkštujančio okeano bangom į namus Eagle Rock papėdėje. Žuklė buvo varginga ir beviltiška, kaip tam Hemingway apysakos seniai. Gal ir plyšimai mano tinkluose nebuvo kaip reikiant suadyti, gal skylių perdaug. Tad visas grobis ir liko vos kelios zuvytės, žiopčiojančios ant denio.

O barakūdos lėbavija apylinkui, gardžiai esdamos viena kitą. O įnirusių ryklių snapai vingiuoja, lisdami per lūžtančias vandens gaivalo keteras. Godžiai ištroškė toliau puotauti... delfino ženkle.

Pasiilgau savųjų antkalnės namų. Palmikių prie mūro, švelnios ramumos. Spalvoto akmens vakare atsisėsti. Pavasario svaigulių pražydusių aguonų. Pagaliau, ir gražios moters nerimaujančių šypsenų...

Dail. Povilas Kaupas dėsto tapybą.

V. Noreikos nuotrauka

PLANINGAS TAUPYMAS

moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Pilietinė, atsidavęs ir patikintis
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Kovirėdinių nuo 9 val. ryto iki 8 v. val.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų
Tuočiodienį uždaroma viena diena.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanietz, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

Pirmas kultūrinis subatvakaris East Chicagoje

A.L.T. S-gos skyriaus valdybos šių metų plane, be kitų darbų, yra numatyta surengti bent 2-3 kultūrinio pobūdžio susirinkimus. Pirmastoks susirinkimas įvyko š.m. balandžio 2 d. Jame dalyvavo skyriaus nariai su svečiais. Šiame susirinkime paskaitą aktualia tema: apie bendradarbiavimą su kraštu, skaitė DIRVOS bendradarbis — žurnalistas Vytautas Meškauskas. Įdomiai ir aktualiai perduotą paskaitą susirinkusieji atidžiai išlausė ir gyvai dalyvavo diskusijose. Diskusijų metu buvo paliesti ne tik su kraštu bendradarbiavimo reikalai, bet taip pat mūsų politiniai veiksniai, rezoliucijų komisijos

darbas, jaunimo reikalai ir kt. Paskaitininkas V. Meškauskas visiems rado tinkamą paaiškinimą ir atsakymą. Paskaita su diskusijomis užtruko 3 valandas, bet dalyviai nenorėjo skirstytis ir, vaišindamiesi kava, savitarpįje toliau diskutavo iškeltus klausimus.

Visų dalyvių buvo bendra nuomonė, kad tokių kultūrinio ar politinio pobūdžio paskaitų mums reikia daugiau ir dažniau.

Skyriaus pirm. J. Rimkūnas, vadovavęs šiam subatvakariui, visų vardu pareiškė padėką V. Meškauskui už perteiktas žinias. Tik V. Meškausko sutikimas pas mus atvykti įgalino

skyriaus valdybą surengti šį subatvakarį.

Skyriaus pirmininkas painformavo apie šių metų skyriaus veiklos planą. Valdyba, vos pradėjusi darbą, parėmė lietuviškus reikalus ir aptuštino kasą. Prieš akis dar yra remtinų reikalų, o pajamų šiuo metu jokių nenusimato.

Valdyba yra numaciusi padaryti porą parengimų: š. m. rugpiūčio 6 d. Union Pier, Ind. ir spalio 1 d. savo parapijos salėje. Abiejuose parengimuose gros Neolituanų orkestras, vadovaujamas Algio Modesto.

Sekmadienį, balandžio 3 d. A.L.B.-nės vietos apylinkės valdyba buvo sušaukusi susirinkimą, kuriame apylinkės pirm. Z. Moliejus perdavė surinktas žinias apie parapijos mokyklos uždarymą. Apylinkės valdyba buvo nuvykusi pas parapijos kleboną sužinoti tikrą padėtį, dėl kursuojančių gandų apie parapijos mokyklos uždarymą. Paaiškėjo, kad mūsų parapijos mokykla nuo ateinančių mokslo metų pradžios, Gary, Ind. diocezijos vyskupo įsakymu bus uždaryta ir vaikai (jau dabar registruo-

VIRŠUJE: Subatvakario prezidiumas. Iš kairės: A. Juodvalkis, pirm. J. Rimkūnas, paskaitininkas Vytautas Meškauskas ir p. Meškauskienė. Apačioje: subatvakario dalis klausytojų. Kairėje p. Meškauskienė. Vilties Draugijos vicepirm. K. Pocius, dr. J. Tautvila ir kt.
V. A. Račkausko nuotrauka

jami) bus perkelti į kitas mokyklas. Minimos dvi parapijos: slovakų ir lenkų, prie kurių yra

didesnės ir tinkamesnės mokyklai patalpos. Mokyklų koncentravimas motyvuojamas tuo, kad bus pakeltas mokslo lygis, nes bus mokoma vienas skyrius klasėje, o ir pačios patalpos geriau pritaikintos. Mokykloms vadovauti bus sudaryta taryba, bet nepalikta tos parapijos klebonams, kaip kad iki šiol buvo. Už mokslą reiks mokėti 7-10 dol. į mėnesį už kiekvieną vaiką.

Susirinkime dalyvavęs iš Gary, Ind. šv. Kazimiero (lietuvių) parapijos atstovas, painformavo, kad ir pas juos yra panaši padėtis. Jie nepritarę mokyklos uždarymui, tad vyskupas atsiuntęs komisiją patikrinti mokyklos patalpas ir sudaręs remonto sąmatą — 30,000 dol. Klebonas sutinkąs remontą padaryti ir tokią sumą sukelti, bet iki šiol iš vyskupijos atsakymas nesulauktas. Susirinkimas išlausęs visų informaciją ir giliai išdiskutavęs šį klausimą, išrinko septynių asmenų komisiją, kuriai pavedė paruošti vyskupui motyvuotą laišką, kad esamą prie mūsų parapijos pradžios mokyklą ir toliau paliktą veikti. Kiek teko patirti, toks

laiškas jau paruoštas ir pasiųstas Gary vyskupui.

Šiuo Gary vyskupo patvarkymu parapijiečiai yra labai sujaudinti, nes nei vyskupas, nei nei klebonas nerado reikalo parapijiečių apie tai painformuoti. Visi tik ir kalba: šiandien uždaryma mokykla, o rytoj uždarys ir bažnyčia.

Jaunimo kongreso reikalui pranešimą padarė apyl. pirm. Z. Moliejus. Valdyba yra gavusi iš Kongresui ruošti Komiteto peticijų ir aukų lapus. Bet greta apylinkės valdybos tokius pat lapus yra gavę ir pavieniai asmenys ir kitos organizacijos. Parašus ant peticijų ir aukas renka jaunimo atstovė Eglė Juodvalkytė. Kad išvengtų dualizmo, apylinkės valdyba nutarė susilaukyti nuo aukų rinkimo ir paremti Eglės Juodvalkytės pastangas aukas renkant. (aj)

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 ir 2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.

Telef. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Telef. 225-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITĖS į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą. Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

SHOP MAY'S DAILY: 9:30 TO 5:45, MON. & THUR. TILL 9:00—BRANCHES DAILY 9:30 TO 9:30

USE EAGLE STAMPS LIKE MONEY AT MAY'S

MAY'S ALL 6 STORES BASEMENTS

NIEKAD
NEREIKIA
PROSYTI

Sutaupote \$65 į metus
skalbimo sąskaiton!

May Co. nuosavi "Tarleton" nereikalingi prosyti trumpomis rankovėmis išieginiai marškiniai

Pamirškite karšto prosa garus... pamirškite brangią skalbyklą. Šie puikiai pasiūti išieginiai marškiniai skalbiami mašina... tik pakabinkite ir išdžius... tai visa istorija. Niekad nereikalingi prosa, 65% dacrono polyesterio, 35% šukuotos medvilnės įvairiomis apykaklėmis. Tarleton atsako už kokybę, parduodama May rūšio kainomis. Balti, mėlyni, rusvi, melsvi, trumpų rankovių modeliai, 14½-16½ dydžių. Baltos apykaklės pasirenkamos 14½-17 dydžiuose.

Priimami užsakymai paštu ir telefonu... Šaukite CH 1-3070

BASEMENT MEN'S FURNISHINGS, ALL 6 STORES

Žema kaina

3.39

KIEKV.

ar 3 už \$10

VYKSTANTIEMS Į CLEVELANDĄ GEGUŽĖS 7 DIENĄ

Sąryšyje su Dirvos 50 metų sukakties iškilėmis šeštadienį, gegužės 7 d., ir kartu įvykstančiomis Clevelande konferencijomis, Pick-Carter viešbutyje, iš kitur atvykstą svečiai ir atstovai pasirūpinkite užsisakyti sau kambarius greičiausiu laiku.

Užsakant, pažymėkite, kad vykstant į "Lithuanian Conference".

BALF, ALTS Tarybos konferencijos — posėdžiams salės bus pažymėta viešbutyje ant iškabos:

LITHUANIAN RELIEF FUND Spanish Room 10 a. m.

LITH. NATIONAL SOCIETY English Room 12-5 p. m.

DIRVA ANNIVERSARY Embassy Room 6 p. m.

DIRVA BANQUET Crystal Hall 7 p. m.

Višbučio adresas:

PICK-CARTER HOTEL,
PROSPECT and E. 9th STREETS
CLEVELAND, OHIO 44115
Telefonas: PR 1-7200

Vote on
MAY 3rd

Endorsed Democrat

FETZEK

JUDGE

Common Pleas Court

DIVISION OF DOMESTIC RELATIONS
Term Beginning Jan. 8, 1967

X

RAYMON FETZEK

Ch. — R. Antonucci, 8910 Cranberry, Brdvw. Hts., O.

**VALTERIENĖS
DAINOS**

J. ŽILEVIČIUS

Neseniai Liet. Muzikologijos Archyvą pasiekė Londone išleista lietuvių kompozitorių kūrinių ir vertimų ilgo grojimo plokštelė. 130 mylių nuo Londono, Herefordo mieste, gyvenanti dantų gydytoja Birutė Valterienė, pažįstama ir JAV lietuviams, kai ji 1964 metais buvo atvykusi Chicago į sukaktuvines 35 m. daktarų "Gajos" korporacijos iškilmes. Ta proga ji lankė buvusius savo kolegas ir pažįstamus ir dažnai tai per radiją, tai bažnyčiose bei kokiame pareigime padainuodavo solo.

Jos vyras yra gydytojas patologas, o ji pati šeiminkauja, bet didelę savo laisvalaikio dalį skiria aistringai pamiltai lietuviškai dainai.

Anglijoje ji yra lietuviškos dainos atstovė svetimųjų tarpe, visada dainuojant tautiniuose rūbuose. Liet. Muzikologijos Archyvas turi programas, kur ji dainavo anglių, latvių, baltų, vokiečių bei bendruosiu lenkų, gudų, lietuvių parengimuose.

1962-63 metais dalyvavo daugelyje vietinių ir viename tarptautiniame festivalyje. Už lietuvių liaudies dainas yra gavusi dvi pirmąsias vietas. Tarptautiniame festivalyje Valijoje, Llangollen'e, kur kasmet suvažiuoja įvairių menų varžybon iki 10.000 varžovų, o žiūrovų privažiuoja iš viso pasaulio iki 180.000, ji laimėjo antrą ir trečią vietas. Iš dalyvavusių apie 50 sopranų bei mezzosopranų ji pateko į 5-kių skaičių. Su Kuprevičiaus "Lakštingala" ir Scarlati "Le Viollette" gavo trečią vietą, o kaip mezzosopranas su Kavecko "Na tai kas" ir Thomas "Connais-tu le pays?" — antrą vietą. 1963 metais Birminghamo muzikos festivalyje kaip mezzosopranas laimėjo pirmą vietą.

Iš prigimties turi labai plačios apimties pajėgų balsą, nemažai laiko pašventė jo tobulinimui. Ji yra savotiškai įdomi programose, kai išpildo mezzosopraninius ir grynai sopraninius veikalus.

Praeitų metų gale išleido 15 dainų plokštelę, kurių

tarpe yra 8 lietuvių kompozitoriai: Br. Budriūnas, J. Gaižauskas, V. Kuprevičius, J. Naujalis, J. Strolia ir St. Šimkus. Kitoje pusėje 7 lietuvių kompozitorių dainos: F. Chopin'o, Brahms'o, Čaikovskio, Mozart'o, R. Strauss'o ir Šuberto. Iš šių "Legenda", "Vėlinės", Handel'io "Pavasaris" ir "Muzikai" yra jos pačios laisvi vertimai.

Sodrus, malonaus skambėsio balsas natūraliai skamba, jautriai ir rūpestingai išstudijuotos dainos nuoširdžiai perduotos; aiški tarsena, meniškasis išpildymas — tai svarbiausia, kas iš dainininko reikalaujama. Įvairaus pobūdžio ir nuotaikos pasirinktame repertuare turi progos parodyti plačią balso apimtį.

Dr. B. Valterienei linkėtina, kad šalia atstovavimo D. Britanijos lietuvių su lietuviška daina ir tautiniu rūbu, sektųsi tą pačią idėją tęsti ir plačiajame pasaulyje, ypač ten, kur lietuviškumo meilė palaipsniui pradeda atvesti.

Plokštelės apipavidalinimas patrauklus, malonioje aplinkoje solistės tautiniuose rūbuose V. Gruzdzio nuotrauka.

Plokštelės kaina — 5 dol. Galima įsigyti ar užsisakyti Dirvoje.

Vysk. Valančiaus lit. mokyklos šokėjai išpildant programą.

V. Pliodžinsko nuotrauka

NUOTAINGAS PAVASARIO BALIUS CLEVELANDE

Vysk. Valančiaus Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komitetas, surengęs Pavasario Balių balandžio 16 d. šv. Jurgio parapijos salėje, su teikė gausiai susirinkusiems svečiams gražų tos mokyklos suinteresuotų veiksmų darnaus darbo ir pastangų vaizdą. Prieš kurį laiką įvykęs Aukuro Ansamblio koncertas, o dabar šis vakaras su mokyklos šokėjų grupės specialiai paruošta programa ženklina tos mokyklos pastangas vien švietimo, bet ir kultūrinės veiklos srityse. Programoje sužymėti talkininkai ir pats vakaro paruošimas rodo, kad mokykla turi pasižymėjusį užnugarį.

Vakaro atrakcija buvo Liudo Sagio vadovaujama jaunųjų šokėjų grupė. Programai buvo intensyviai ruošiamasi ir tos pastangos davė tikrai pasigėrėtinus vaisius. Neveltui mokyklos tautinių šokių grupė yra pakviesta išpildyti programą Jaunimo Kongreso atidaryme Chicagoje.

Mergaičių darniai išpildytą ramunių šokį paruošė

A. Raulinaitienė. Šokiuose, nors ir patiektuose Jaunimo žaidimo vardu, matėsi kadrius, dalis aštuonyčio ir vad. jaunimo šokis. Darnioje tų šokių pynėje gražiai reiškėsi visi šokėjai ir šokėjos, solo partijose išskir-

Visa eilė mecenatų ir gausiai susirinkę svečiai skirstėsi patenkinti. Patenkinta liko ir mokyklos vadovybė, tėvų komitetas, programos vadovai ir vykdytojai susilaukė visuomenės įvertinimo. j. pmš.

County Auditor Ralph J. Perk (dešinėje), atsilankęs į Vysk. Valančiaus lit. mokyklos parengimą, buvo sužavėtas išpildyta programa. Nuotraukoje jis su viena grupės šokėja Azelyte ir grupės vadovu L. Sagiu.

V. Pliodžinsko nuotrauka

tinai pasireiškiant D. Zylte ir P. Matulevičiui.

Šokėjams linksmai susibūriavus šokių salėje, scenoje pasirodė mokyklos vedėjas Juozas Stempužis, darnių žodžių pristatydamas mokyklos pastangas reiškiantis lietuviškos kultūros baruose.

Akordeonistams A. Biliūnui, E. Šilgaliui ir A. Matulevičiui grojant, tęsėsi šokių pynė, kurią lydėjo šiltas gausios publikos priitarimas.

Vakarą savo atsilankymu pagerbė County Auditor Ralph J. Perk su savo padejėju, buv. čekų dienraščio Novi Svet redaktorium Vaelavu Hivnaru.

Grįžtant prie programos, tenka pažymėti šokių grupės vadovo L. Sagio iniciatyvą ir jaunimui pritaikytą tautinių šokių interpretaciją. Jis nesiriboja "konservatorišku" to ar kito šokio išpildymu, bet įneša daugiau žaismo, judesių laisvės, o tuo pačiu ir daugiau jaunatviškos nuotaikos. Tegul tai bus audėjėlės prie savo darbo, tegul ir bernelį sutikiosios gyvos ir jaunatve švytinčios merginos, visur lydi žaismingumas, nedirbtinos formos. Paruoštiems šokiams parinktas pavadinimas — "Jaunimo žaidimas", — tinka savo dvasia ir turiniu. Būdinga, kad ir mergaičių aprangoje pasirodyta laisvesniu stilium, rūbų škieus paruošius dail. N. Palubinskienei. Muziką pritaikė R. Babickas.

Be abejo, sklandžiai ir nuotaikingai prabėgusi programa publikoje neiškelė visos tos didelės talkos, be kurios tokių programų ir vakarų paruošti neįmanoma. Be vadovų ir šokėjų, visa eilė talkininkų plūso ir darbavosi, kad programa paliktų deramą įspūdį ir vakaras praeitų gražiu pasisekimu.

Visa tai pavyko įgyvendinti nuoširdžiu visų prisidėjimu prie vertingo Vysk. Valančiaus mokyklos darbo ir pastangų.

Skaityk ir platink
DIRVĄ**HELP WANTED MALE**

MACHINISTS

**THE
CLEVELAND
PNEUMATIC**

Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.**MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components****KELLER-
HYDROTEL**Contouring and profiling
Machines**HORIZONTAL
BORING
MILLS****TURRET
LATHES****GAP TURRET
LATHES****ENGINE
LATHES****MILLING
MACHINES****RADIAL
DRILLS****NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES**GAUSITE GERA VALANDINI
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS**Interviewing Hours**
8:15 A.M. to 5 P.M.OR CALL
341-1700for an interview convenient
for you.

(4446) An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED MALE**REIKALINGI VYRAI
IR MOTERYS**

dalių sudėjimo darbui (Assembly workers). Patirtis įmonės darbe naudinga, bet nereikalaujama.

Reikia kiek susikalbėti
angliškai.Teirautis telefonu:
791-7878

(4446)

4 1/2%

Dividend Checks Mailed
Quarterly on Investment
Savings Accounts

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secy.

1447 SO. 49th CT. • CICERO • 60650 • PHONE 656-6330

HOURS: MON. 9-8; TUES., THURS., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

CICERO, ILLINOIS

ŽIEMINIAI LANGAI IR DURYSIVAIRIAUSIU IŠDIRBINIŲ TVOROS. STOGELIAI IR KITI
MODERNŲS NAMŲ PAGERINIMAI**KOSTAS BUTKUS**

Chicagoje

Telef. PR 8-2781 rytais ir vakarais; LU 5-6291 bet kuriuo laiku

**Tinkami rūbai duoda gerą
savijautą****DĖMESIO**Pas mus Jūs rasite vyrų pasaulį! — Mes
aprengsime Jus nuo galvos iki kojų.
Puikiausias pasirinkimas geriausių gaminių
vyrų aprangai.BOTANY „500“ kostiumai ir paltai,
MANHATTAN marškiniai,
LEE ir DISNEY skrybėlės.
Krautuvėje Jūs laukiami
kasdien,
o sekmadieniais
nuo 10 iki 4 val.**H. Seigan**

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ

4640 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill. Telef. YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilges-
niam išsimokėjimui be nuosimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

HELP WANTED MALE**TOOL DESIGNERS-
LAYOUT
MEN FOR PLASTICS**Newly formed engineering de-
partment at Hawthorne facility
of Nationwide Company.Two to five years experience
in mold and die design preferred.
Some work on automatic
machinery.Knowledge of electric pneu-
matic helpful.Excellent paid retirement
plan and other benefits.Submit resume, present earn-
ings, and salary required to:MR. EDWARD F. LACH
LILY TULIP CUP CORP.
L. T. PLASTICS — PACKAGES DIV.
121 Wagaraw Rd. Hawthorne, N.J.
An Equal Opportunity Employer
(46-55)*Naturally*
**SUPERIOR
SAVINGS**

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND

**HOME and
REMODELING
LOANS
...
INSURED SAVINGS****JAKUBS & SON****FUNERAL HOMES**

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metų simpatingo ir rimto patarnavimo6621 Edna Avenue
EN 1-1763936 East 185th St.
KE 1-7770

JAU DABAR REZERVUOKITE BALIUJE VIETĄ!
Š. M. GEGUŽĖS 7 D., ŠEŠTADIENĮ, ĮVYKS

DIRVOS AUKSINĖS SUKAKTIES BALIUS

puošnioje Clevelando Pick-Carter
viešbučio Crystal Ballroom salėje.

Meninę programą išpildys: solistė *Aldona Stempužienė*
ir muzikas *Darius Lapinskas*

Šokiams gros MELODY BAND orkestras. Bus coctailiai ir prie stalų patiekama vakarienė su šampanu. Bilieto kaina asmeniui 10 dolerių. Bilietus jau galima įsigyti Dirvoje, arba užsisakyti laišku, pridėdant čekį ar pašto perlaidą ir nurodant kiek vietų užsisakoma. Vietas prašome rezervuoti ne vėliau balandžio 20 d.

DIRVA, 6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103
Telefonas: 431-6344

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **The Plain Dealer** dienraštis savo sekmadieninėje laidoje (bal. 17 d.) visą puslapį paskyrė Clevelande svetimomis kalbomis leidžiamai spaudai atžymėti. Ta proga tilpo ir Dirvos antraštė bei redaktorių Čiurberkio ir Gedgaudo nuotrauka. Straipsnyje pažymėta, kad Dirva švenčia 50 metų sukaktį gegužės 7 d., gi pats laikraštis savo technika ir apipavidalinimu puikiai reprezentuoja tautybių spaudą.

• **L. V. S. Ramovės** Clevelando skyriaus informacinis susirinkimas įvyks balandžio mėn. 24 d., 12 val. Šv. Jurgio parapijos mokyklos klasėje, ne kaip anksčiau buvo pranešta Lietuvių salėje.

• **Raymon Fetzek**, Broadview Heights burmistras, kandidatuoja į Court of Common Pleas teisėją.

R. Fetzek, jau 14 metų praktikuoja teisę. Be to, yra aktyvus tautybių organizacijose, jį remiant lenkų ir kroatų klubams.

Ilgametė teisės praktika rodo, kad R. Fetzek yra tinkamu kandidatu.

ALT METINIS SUSIRINKIMAS

ALT Clevelando skyriaus susirinkime sekmadienį, Šv. Jurgio parapijos salėje, dalyvavo apie 25-kių vietos organizacijų atstovai. Pirmininkas Alg. Pautienis pakvietė į prezidiumą Pr. Razgaitį ir G. Stuogytę. Išklausius pereinamųjų metų valdybos pranešimus, apsvačius ir išdiskutavus įvairius lietuvišką gyvenimą liečiančius klausimus, į naują skyriaus valdybą išrinkti: A. Pautienis, G. Stuogytė, I. Bublėnė, Pr. Razgaitis, J. Smetona, A. Jonaitis, K. S. Karpius, R. Kudukis, V. Kasakaitis. Pareigomis pasiskirstymas įvyks vėliau.

Į kontrolės komisiją išrinkti: H. Idzelis, P. Balčiūnas, V. Rutkauskas.

VYTAUTO VALAIČIO NUOTRAUKOS

Nuo bal. 23 d., iki gegužės 11 d., Severance Centre, Mayfield Road, įvyks taip vadinama šio krašto "Skurdų Paroda", kurią atvaizduos žymių spaudos fotografų nuotraukos. Tarp 100 žinomų fotografų bus išstatyta ir lietuvių, nelaimingai žuvusio Vytauto Valaičio nuotraukų.

• **CTS Fun Tours** — tai autobusų b-vės ruošiamos pigios ekskursijos į jdomias ir susipažinti vertas vietas. Pvz., gegužės 1 d. autobusai 11:30 ir 12 val. ryto iš Public Sq. išvyks į Mans-

field miestą, kur Kingwood Center sodai ir gėlynai yra gražiausi visoje valstijoje. Bilietai 3 dol. suaug. ir 2 dol. vaikams iki 13 m. amžiaus.

Dėl smulkesnių informacijų sekite skelbimą.

• **Labdaros vakaras** yra rengiamas balandžio 23 d. Šv. Jurgio parapijos salėje. Tai metinis **Lithuanian Women's Club** parengimas, kurio pelnas skiriamas labdaros tikslams.

Programoje kortavimas, dovanų ir laimėjimų skirstymas, užkandžiai.

Vakaro pradžia 7:30 val.

• **Pakvietimai** į kun. A. Goldikovskio jubilėjų - banketą, kuris įvyks balandžio 24 d., gaunami kiekvieną sekmadienį po mišių Šv. Jurgio parapijos salėje, arba užsakant telefonu EN 1-5617.

• **Stasiui Barzdukui**, dabartiniam Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos vykdomajam vicepirmininkui, pedagogui, kultūrininkui ir veikėjui sukanka 60 metų amžiaus. Jo gimtadienį — š. m. balandžio mėn. 23 d., šeštadienį, 7 val. vak. Euclid Lounge salėje, 1361 E. 260th Street Clevelande rengiamas jo pagerbimas-minėjimas, kuriame žodį tars prof. dr. J. Puzinas, bus sveikinimai, vaišės, meninė dalis ir kt.

Norį sukaktuvininką pa-

Lietuvių Fondo vajeaus Clevelande pirmieji daviniai geri

Į Lietuvių Fondą po 1000 dolerių įmokėjo: klebonas kun. B. Ivanauskas ir dr. A. Miliauskas. Po 1000 dolerių pasižadėjo: dr. V. Adomavičius, dr. A. Matulionis, dr. J. Maurukas, dr. V. Bložė ir A. B. (prašo neskelti pavardės). Su 100 dolerių įnašu į LF įstojo: K. Eidukaitis, A. Styra, J. Jasinevičius, A. ir V. Garmai, K. ir O. Žygai, V. ir N. Mazoliauskai, V. Kasakaitis, A. Gudėnienė, I. ir A. Jonaičiai, P. ir E. Čigai, A. Juozaitis, M. ir J. Apanavičiai, F. ir E. Eidimtai, J. Bartkus, P. ir N. Bieliniai, M. ir L. Baliai, S. ir J. Butrimai, V. ir A. Gelaziai, A. Drasutienė, J. Balbatas, J. Dobrovolksis, P. Drabišius, J. ir A. Juozaičiai, S. ir J. Ignatavičiai, V. ir O. Čepukaičiai, Z. Dautartas, V. ir M. Bruoziai, V. ir A. Juodvalkiai, A. ir A. Jonaičiai. Po

100 dol. pasižadėjo: V. Biliūnas ir V. ir B. Čyvai. Pasižadėjo į LF įnešti 25 dol. kun. J. Grigonis. Vėliau į LF pasižadėjo įnešti: V. Degutis, V. Giedraitis ir A. Dailidė. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos mokinė L. Eidimaitė įnešė 5 dol. Nežinomąjo Partizano atminimui.

ATEITININKŲ METINĖ ŠVENTĖ CLEVELANDE

Balandžio 30 d., 7 val. vakare Čiurlionio Ansamblio namuose ruošiamas ateitininkų pobūvis su kviestais svečiais.

Gegužės 1 d., 10 val. 30 min. iškilmingos pamaldos Šv. Jurgio bažnyčioje. Tuoj po pamaldų tos pat parapijos salėje iškilmingas posėdis su paskaita, kuria skaitys svečias iš New Yorko Antanas Sabalis, po paskaitos bus pačių ateitininkų atliekama meninė programa ir šventės uždarymas.

Maloniai kviečiame visą Clevelando visuomenę iškilmingame posėdyje ir paskaitoje dalyvauti.

Visai šventei Jaunimo metų dvasioje vadovaus ir programą atliks jaunučiai, moksleiviai, studentai ir Giedros Korporacijos ateitininkai. Šventėje dalyvaus svečių ir iš artimųjų miestų.

sveikinti ar dalyvauti minėjime, prašoma kreiptis į **Mildą Lenkauskienę**, 14145 Washington Blvd., Cleveland, Ohio 44118, telefon. 382-4725 arba **Juožą Mikonį**, 780 E. 185 Street, Cleveland, Ohio 44119, telefon. 481-6900 arba 531-2190.

Rengėjai

SEKMAID., GEGUŽĖS 1
Kingwood Center: prie
Mansfield. Puikūs sodai. \$3

ŠEŠTAD., BIRŽELIO 4
Blue Hole: Castalia.
Gyva kelionė palei Lake
Erie ežerą. \$2.25

SEKMAID., BIRŽELIO 24
Paslaptinga kelionė?? Nesakysime maršruto — bet turėsime malonumų! \$2.25

PRADĖDANT BIRŽ. 20
Cedar Point. Saulėtos kelionės. Specialūs autobusai kiekvieną pirmadienį, trečiadienį ir šeštadienį. \$3.25

Atsižymėkite kalendoriuje. Dėl kaimo vaikams, laiko, detalių ir t.t. Rašykite: CTS FUN TOURS, 1404 E. 9th St., Cleveland, Ohio 44114.

Užsakant bilietus pašto, čekius siųskite CTS FUN TOURS, 1022 Carnegie Ave., Cleveland, Ohio 44115 arba išsiskykite CTS Informacijų kioske, Public Sq.

**WELCOME
ABOARD!**

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVOS MINĖJIMO GEGUŽĖS 7 D. TVARKARAŠTIS:

CLEVELAND, OHIO

VIESBUTIS:

PICK-CARTER HOTEL, TELEF. PR 1-7200
Prospect and East 9th Streets

A. L. TAUTINĖS S-GOS TARYBOS POSĖDIS:
ENGLISH ROOM — MEZZANINE FLOOR
NUO 12 IKI 5 VAL. P. P.

DIRVOS SUKAKTUVIŲ ISKILMINGASIS POSĖDIS:
EMBASSY ROOM
NUO 6 VAK. IKI 7 VAK.

Pagrindinę kalbą pasakys ALT S-gos pirm.
inž. J. JURKŪNAS

BANKETAS

Inokacija — BALF'o pirm.
kun. V. MARTINKUS

Trumpas įvadas: PLB pirm.
J. J. BACHUNAS

SVEČIAI RENKASI I
CRYSTAL HALL — APAČIOJE

(ten yra rūbinė)
KOKTAILIAI TEN PAT PRASIDĖS 7 VAL. VAK.
VAKARIENĖ — 8 VAL. VAK.

ŠOKIAI

CRYSTAL HALL
ŠOKIŲ METU VEIKS BARAS

PROGRAMOS VEDEJAS
JUOZAS STEMPUŽIS

• Vilties Draugijos pirmininkas Aleksas Laikūnas balandžio 23 d. išvyksta į Torontą, kur dalyvaus Dirvos 50 m. sukakties minėjime-baliuje.

• Lietuvos Laisvės Komitetas, turėdamas galvoje viešai ir neviešai pasireiškiantį nusistatymų nevienodumą Lietuvos valstybių problemų atžvilgiu. Atvelykio savaitgalį (balandžio 16-17) New Yorke, Pa-
vergųjų Tautų Seimo pa-

talpose, buvo sukvietęs būrį jaunesniųjų lietuvių intelektualų iš Bostono, Chicago, Clevelando, Detroito, New Yorko, pasvarstyti tokiems klausimams, kaip politikos ar kultūros primatas, asmens laisvės ar tautos laisvės primatas, idealizmas ir pragmatizmas laisvės kovoje, bendravimo galimybės su okupuota Lietuva, laisvės kovos organizacija, sovietinio kolonializmo reiškiniai. Diskusijoms vadovavo buv. Vilniaus

Universiteto profesorius ir prorektorius Dr. Domas Krivickas iš Washingtono.

• Jurgis Bieliūnas, stambus Venezuelos prekybininkas, su poniu išvyko 3 mėn. atostogų į Europą. Aplankys: Italiją, Prancūziją, Vokietiją ir Austriją. Apie birželio 29 dieną per JAV grįš Venezuelon. Grįždamas žada sustoti Chicagoje, kad galėtų dalyvauti P. L. Jau-nimo Kongrese ir įvykstančioje Dainų šventėje.

Malonu pastebėti, kad J. Bieliūnas jau nuo pat savo jaunystės yra žinomas kaip aktyvus visuomenininkas, o šiuo metu priklauso Venezuelos B-nės Centro Valdybai ir yra VLIKo atstovybės Igaliotinis Venezueloje. Kaip prekybininkas — CASA EUROPA — savininkas, yra plačiai žinomas visame krašte.

— Nežinomo partizano vardu aukojų 100 dol. Lietuvių Fondui ir reiškiau pagarbą Fondo iniciatoriams ir esamai valdybai.

Taip rašo Juozas Kirstukas iš Baltimorės, atsiųsdamas LF nežinomojo partizano įrašą. Lietuvių Fondas 6643 So. Maplewood, Chicago, Ill. 60629. PR 8-2858. (Sk.)

DETROIT

• Antroji Lietuvių Lit. Seminaro paskaita įvyks balandžio 24 d., sekmadienį, 12:30 val. Lietuvių Namuose. Kalbės rašytojas Jurgis Jankus tema: Novelė Lietuvių Literatūroje.

WATERBURY

• LB Waterburio apylinkės narių metinis susirinkimas įvyks balandžio mėn. 24 d., 2 val. p. p. Švento Vardo salėje, senoje šv. Juozapo parapijos mokykloje, Congress Ave.

Dienotvarkėje numatyta pirmininko, kasininko, kontrolės komisijos pranešimai, diskusijos dėl pranešimų ir apylinkės valdybos bei kontrolės komisijos rinkimai.

Valerijonas Balčiūnas padarys pranešimą apie New Haveno įvykusį lietuvių visuomenės pasitarimą Lietuvos laisvinimo klausimais.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ!

HELP WANTED MALE

JOURNEYMEN
BRIDGEPORT OPERATORS
BENCH LEADERS
ENGINE & TURRET LATHE
OPERATORS
Steady work. Full fringes, top rates.
SHIELD TOOL & ENGINEERING
23261 FENKELL
313 — KE 1-5050 (37-40)

MACHINE HAND DIE MAKER

Journeyman. All around. Steady work.
BEEM DIE & MACHINE CO.
1975 Clay
Detroit, Mich.
313 — 873-2307 (41-47)

WANTED AT ONCE 1st CLASS SKILLED MACHINISTS

All around machine operators. Steady employment, lots of overtime.
JAY MACHINE & TOOL CO.
313 — WE 3-7436 (42-55)

EXPERIENCED
DIE CAST DIE REPAIRMEN
DIE CASTING CHECKERS
Steady work for qualified men. Union shop. Fringe benefits.
GENERAL DIE CASTING CO.
10750 CAPITAL
OAK PARK, MICH.
313 — 564-6230 (44-53)

MARGUČIO PAVASARIO BALIUS

1966 m. balandžio 23 d., 8 val. vak.

Western Ballroom salėje

3504 S. Western Avenue.

PROGRAMA • ŠOKIAI (GROS NEO-LITHUANIA ORKESTRAS) • BUFE-TAI • LAIMĖJIMAI.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti ir smagiai praleisti vakarą jaukiai išpuoštoje salėje. Kaina \$3.00.

Staliukus prašoma rezervuoti iš anksto Margutyje, 6755 So. Western Ave. Telef. GR 6-2242.

New Yorko Balfo skyr. valdyba: pirm. V. Žukauskas, vice-pirm. M. Virbickienė, stovi išd. A. Kaunas ir sekr. J. Jankus. Skyrius Centrai pervedė 6000 dol. Gegužės 13 d. šaukiamas susirinkimas ir bus renkama nauja valdyba.

VIRŠUJE: Šv. Antano gimnazijos, Kennebunkport, Ma., krepšinio komanda, labai sėkmingai pasirodžiusi praėjusiam sezone Maino gimnazijų žaidynėse. Iš 18 rungtynių lietuvių gimnazijos komanda laimėjo 17. Kai kurios rungtynės buvo išties transliuojamos per radiją, kitos parodomos televizijoj. Nuotraukoje iš kairės: Jonas Kundrotas (Detroitas), Jonas Lišauskas (Chicago), Rimas Paliulis (Waterbury), Romas Žemaitis (Worcesteris), Petras Brazionis (Chicago), Petras Kvietis (Detroitas), Raimundas Rimkevičius (Chicago), Vytautas Tamulis (Brocktonas), Laimutis Rutkauskas (Nashua), Dalius Paliulis (Bostonas), Vytautas Žemaitis (Worcesteris), Vytautas Gorinas (Chicago).

B. Kerbelienės nuotrauka

Spaudos mėnuo--Dirvos mėnuo

Naujiems skaitytojams Dirva tik \$10 metams!

Šiais metais PL Bendruomenė balandžio mėnesį paskelbė spaudos platinimo mėnesiu. Švęsdama savo 50-ties metų sukaktį, Dirva skelbia ypatingą nuolaidą savo naujiesiems skaitytojams:

visi tie, kurie naujai užsiprenumeruos š. m. balandžio ar gegužės mėnesiais,

GAUS DIRVĄ METAMS TIK UŽ \$10

Nuo š. m. birželio 1 d. vėl bus taikoma normali kaina \$11 metams

Paskatinkite savo artimuosius pasinaudoti šia nuolaida. Panaudokite Jums atsiųsto laiško atkarpą arba greta šio skelbimo esantį kuponą. Suradę Dirvai naują skaitytoją, jo prenumeratą čekių arba pinigais siųskite

DIRVA 6907 Superior Ave. Cleveland, Ohio 44103

NAUJAS DIRVOS PRENUMERATORIUS

DIRVOS ADMINISTRACIJAI,
6907 Superior Ave. Cleveland, Ohio 44103

Pasinaudodamas jūsų nuolaida, siunčiu \$10.00 ir prašau siuntinėti Dirvą šiuo adresu:

Vardas-pav.

Adresas

Jeigu užsakoma kitam, užsakytojo parašas ir adresas:

Vardas-pav.

Adresas